AYDEDE

No. 91 — 102
ÇARŞAMBA 27 Nisan 1949
Fiatı 15 Kuruş

Cumartesi ve Çarşamba günleri çıkar tam mânasile bitaraf siyasî hoşsohbet gazete
İdarehane : Ankara Caddesi 98/2. TAN Basımevi
Başmuharriri: REFİK HALİD KARAY

Tesis tarihi : 1922
Telgraf : Aydede — İstanbul
Telefon - 25100 — Posta Kutusu: 816

ALÂKA

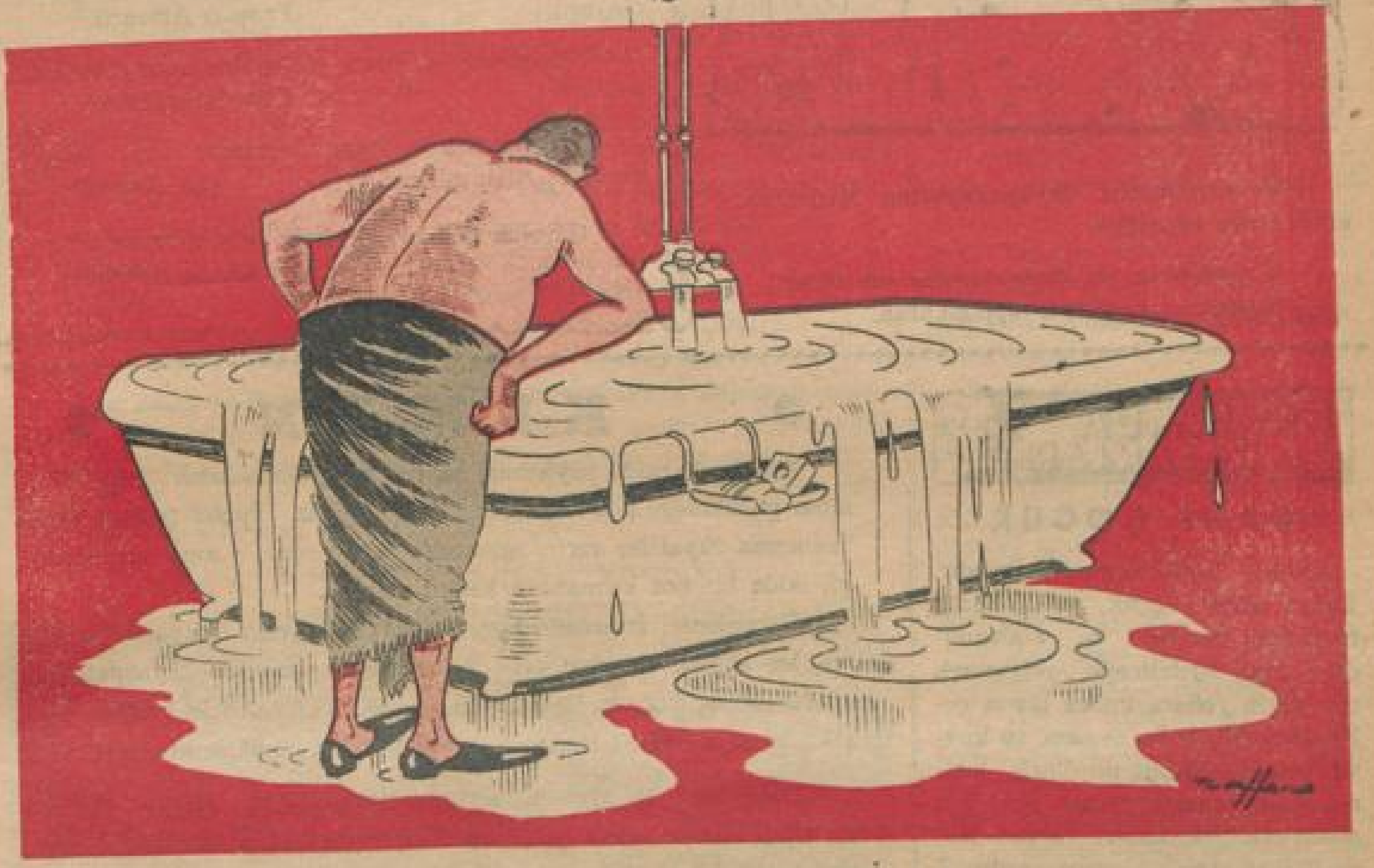

Bakan — Sular taştı da aklıma geldi. Acaba Amasya ne durumda?!

SUDA NAKIŞLAR

Karakulak Suyu Değildir

Hüseyin Cahit güzel yazmış: "hayır, bu memlekette irticaa hayat hakkı yoktur!„ Netekim komünistliğe de hayat hakkı vermiyeceğiz. Ne irtica, ne bolşeviklik. Fakat bizim hayat hakkı vermemek istediğimiz daha başka şeyler de var. Biz, onların da verilmemesini baş aldırmamasını, kaldıracak olurlarsa kafalarının hemen ezilmesini, hattâ kaldıramıyacak hale getirilmelerini istiyoruz: Suiistimâl, ihtilâs, vurgunculuk!

Bunlarla da irtica ve komünistlik kadar mücadele lâzım.

Görüyoruz ki ara vermeden yeni bir suiistimal keşfediliyor; ihtilâslar birbirinin peşini kovalıyor. Hâlâ karaborsa, vurgunculuk yolunda pervasızca koşanlar, iş becerenler çok. İrticaı istemeyiz; bolşevikliği hiç! Fakat şu saydıklarımızdan da kurtulmak sırası gelmelidir.

Sümerbank Beykoz deri fabrikasında 1945 blânçosu tetkik edilirken — Yalnız o senenin hesaplarında — bir yolsuzluk keşfedilmiş. Ne miktarda acaba? bir kaç yüz bin liralık hafif neviden mi, yoksa ağır para yolsuzluğu mu? Yani milyonluk mu? Milyonluk! Hem de — gazetelerin yalancısıyız — 1 değil, 2 değil, tam 3 milyonluk!

Yolsuzluklar bahsinde "milyon„ adeta "bin yerini tuttu„.

Bereket — "bereket„ dememiz tuhaf ise de — Vakıflar idaresinin Manisada keşfettiği yolsuzluk hafif neviden: O sadece 40 bin liracıktan ibaret! Muhtelif yerlerde müdür ve mutemet gibi memurlar tarafından işlenen bir sürü yolsuzluk da boyuna keşfedilmekte...

Dünya atom, radar, aya seyahat vasıtası ve bin çeşit ilâçlar keşfede dursun, bizim keşif blânçomuz sadece suiistimâl ve yolsuzluk!

Anladığımız şudur ki kontrol mu diyelim, mürakabe mi, teftiş mi, o cihaz iyi işlemiyor. Hele harb hiç işlememiş. Bu yüzden bir asra güç sığacak münasebetsizlikleri küçücük ve kısacık bir devreye kolaylıkla sığdırabilmişiz. Şimdi, ayıkla bakalım pirincin taşını!

Evet, bu memlekette irticaa hayat hakkı yoktur. Komünistliğe de yoktur. İnşallah tek partiye de yoktur. İş o kadarla da bitmez. Hayat hakkı verilmediğini, hiç değilse bu hakkın âzami nisbetde daraltılmasını da isteriz.

İrtica âfettir; komünizm âfetlerin âfetidir. Suiistimal de elbette Karakulak suyu değildir.

AYDEDE

İbret Dersleri Çoğalıyor

Filistine giden muhabirlerimizden öğrendik: İsrail devleti hudutları içinde bir tek lüks otomobil ve yeni denilecek motörlü nakil vasıtası yokmuş. Arabaların hepsi külüstür şeylermiş; tamir edip kullanıyorlarmış. Olur mu böyle şey? Neden o nevzuhur devlet tesir yapsın diye caka satmıyor, otomobil saltanatı sürmüyor? Hem de bütçesi mütevazinmiş; ihtiyat parası da varmış; parası da pek yüksekmiş. Bizde hep aksi olmasına rağmen taksilerimize Amerikalıların bile parmağı ağzında kalıyor!

Hayır, İsrail devleti bir sanayileşme planı hazırlamış; bir dokuma tezgâhı, bir portakal presesi için meselâ elli bin lira döviz müsaadesi veriyor da otomobile elli lirayı çok görüyormuş.. Ötesi var: Amerikadan veya İngiltereden yerleşmek üzere gelen zengin muhacirlerin beraberlerinde lüks otomobil getirmelerini dahi yasak etmiş!

Bunları yazan TAN muhabiri şöyle diyor: "bizim bozuk yolları da tozu dumana katan pırıl pırıl lüks arabaları ve eriyen dövizleri hatırlıyoruz„ Dövizleimiz de eriyor, yüreklerimiz de!

Ren ve Men Havzası Olmazsa Şen ve Esen Havzası Olsun!

Elimizde şişe, şaştık bu işe! Bursada merinos denemesi muvaffak olamamış. Ora iklimi meğerse o koyunlara müsait değilmiş.

Dahası var: Merinos sürülerinin kökü kurumuş, kala kala 750 koyun kalmış. Bir köylük sürü!

Şimdi Ren ve Men havzalarından bir başka cins getirtip üretecek ve bunların yünü ile fabrikayı çalıştıracakmışız! Peki, önceden Merinos yetişip yetişmiyeceğini deneseydik de bu fabrikayı sonradan kursak, daha doğru, hesaplı, akıllı bir iş yapmış olmaz mıydık?

Acaba merinos tecrübesi bize kaça mal oldu? Yeni Ren ve Men koyunlarını deneme neye oturacak? Kim Bursa ikliminin merinos yetiştirmeğe elverişli olduğunu söyledi, fennen ve ilmen ispat etti de o masraflı işe giriştik?

Bakalım şimdi Ren ve Men havzasından gelecek koyunlar ne olacak? Bunlar da iklime elverişli çıkmazsa Şen ve Esen havzasından getiririz. Tutar bir gün elbette!

— Bu yorgunluğa dayanamıyorum karıcığım, artık istifa edeceğim.

— Hırsızlardan mı, cinayetlerden mi bıktın?
— Müstehcen neşriyatı toplamaktan.

SEÇME SÖZLER

"Servet ve şeref, bir terazinin iki kefesine konmuş ağırlıklara benzer. Biri alçalmadan diğeri yükselemez.,, **Eflâtun**

"Her esir kendinden daha esir olandan hıncını alır.,, **A. Huxley**

"Altın servetlerin en değerlisidir ve hazineler vücude getirir; o, malik olana dünya yüzünde istediği her şeyi temin eder ve hattâ ruhları âraftan kurtararak cennetin ebedî hayatına kavuşturur.,, **Kristof Kolomb**

"Ağaçlar göğe deyecek kadar büyümezler.,, **Alman Atasözü**

"Köpeğini öldürmek isteyen, kuduz olduğunu yayar.,, **Fransız Atasözü**

"Kendini öven insan, şüpheli bir hava yaratır.,, **Çek darbımeseli**

Haysiyetsiz bir insanın elindeki para, deliye verilmiş silâh gibidir. **Çin Atasözü**

Güzellik belâdır. çirkinlik belâlar mübareki. **Alman Atasözü**

FATURA

Tanınmış zenginlerimizden bay (D....) çok hesabidir. Başkasına gördürdüğü bir iş hemen hemen yoktur. Mektuplarını makineile kendi yazar, otomobilini de kendi kullanır.

Geçenlerde arabası bozulmuştu. Sayın bay (D...) kolları sıvadı, eline İngiliz anahtarını alarak tamire girişti. Bir pazar sabahtan akşama kadar uğraştığı halde işin içinden çıkamadı; köşedeki tamirciyi çağırmağa mecbur oldu. Adam şöyle bir baktı ve İngiliz anahtarile bir somunu sıkıştırır sıkıştırmaz motör çalıştı.

Usta faturayı çırağile göndereceğini söyliyerek gitti.

Az sonra gelen faturayı eline alan bay (D...) beyninden vurulmuşa döndü. Gözlerine inanamıyordu: 30 lira çırağa.

— Bu ne rezalet! diye bağırdı. Bir somun sıkıştırdı, utanmadn 30 lira istiyor.

Apar topar fırlayan çırak az sonra, şöyle bir fatura ile geldi:

Somun sıkştırma	1 lira
Hangi somunun sıkıştırılması lâzım geldiğini bilme ücreti	29 lira
Yekûn	30 Lira

AKLIMDA KALANLAR

DÂHİ ÇOCUK

Dâhiler hâdiselerin evlâdlarıdır. Fakat bizim küçük "İdil,, hangi hâdisenin mevludü ve mahsulüdür? İzah edebilmeğe yeltenmek için derin yollara inmek lâzım gelir. Bendenizde bu cesaret ve kuvvet yoktur. Yalnız bir Türk kızının zekâ mazhariyetine şükranla selâm vermek kararı vardır. Bir de iftihar etmek kararı vardır. 7 yaşındaki İdil Paris koservatuarına girmek ve kabul edilmek üzeredir. Ve bunun için başlayan imtihanlarında dinleyenleri hayrette bırakarak muvaffak olacağı kanatine eriştirmiştir. Hele yavrucağın çaldığı güç eserleri tranpoze edivermek kabiliyeti hattâ telif kudreti büsbütün hayranlığa şayan faziletlerdendir ve bunların hepsi hiç şüpheler yoktur; ve bu şüphesizlik mutlaktır bir mevhibei ilâhiyedir. Musikişinas ve bizzat musiki olarak doğan bu çocuğumuzu söndürmemenin ondaki ateşi küllendirmemenin yegâne yolu da onu kendi haline ve ilhamına bırakmaktır ve sureti kat'iyede şımartmamaktır. Yanında inşallah senelerce beraber kalacak olan anasının babasının tek vazifesi onun sıhhatile ve tarzı hayatını tanzim ile meşgul olmaktır. Onun tahassüslerini rencide etmemektir. Hülâsa bu nadirei hilkate neşriyan olmaktır. Bunları böyle söyliyorum çünkü yetişen dehaları doğuran hâdiseler gibi deha olarak doğan dahileri de lüzumsuz ve şaşırtısı şapaşlar öldürür. Cenabı Hak İdilimizi yolunda; hayırlarla muvaffak ve şerden masum buyursun; İnşallah dünya çapında bir harikai san'at ve biricik san'atkâr olur. Onun bu gününden o günün böylesini ümit etmeliyiz.

S. M. S.

KEMAN

Harp yıllarında tüylenmiş sayılı zenginlerimizden Bay (N...) kibar gözükmeğe pek meraklıdır. Bu uğurda hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz. Ziyaftler verir, eğlenceler tertip eder, ama neyleyelim ki, ikide bir pot kırmaktan kedini alamaz.

Geçenlerde, İstanbula konser vermeğe gelen dünyaca tanınmış bir keman üstadını avuç dolusu para vererek Ayaspaşadaki apartmanına çağırır. İle güne karşı caka yapmak için bundan daha âlâ fırsat mı olur? Konser gecesi bütün tanıdıklarını davet eder.

Dünyanın en kıymetli kemanlarının, bundan iki yüz seneden fazla bir zaman önce yaşamış olan Stradivarius tarafından yapılanlar olduğunu, elbette hepiniz bilirsiniz.

Büyük üstad misafirlerin karşısına çıkmadan önce bay (N...) ile konuşurken der ki:

— Bu kemanı görüyor musunuz? Stradivairus yapısıdır. İki yüz seneden daha eskidir.

Babacan harb zengini sırıtarak üstadın sırtını okşar,

— Boş ver! der. Eskiliğinin farkına kimse varmaz. Ben sana yarın bir yenisini alırım.

Margaret Truman'ın Kazancı

Birleşik Amerika devletleri reisi Truman'ın kızı Bayan Margaret Truman dünyanın en namlı şarkıcılarından biridir. Billûr gibi bir sese ve dünyanın en güzel kulaklarına malik olan Bayan Margaret devlet reisi olan babasından kat kat fazla para kazanmaktadır. Son günlerde bir İngiliz müessesesi ile yeni bir mukavele imzalamıştır. Bir sene içinde kaç para alacaktır, bilir misiniz? Tam iki yüz bin Türk lirası! İnsanın reis Truman'a değil, bayan Margaret Truman'a gıbta edeceği geliyor.

Kıyamet Günü Tatili

Mektepte hoca efendi kıyamet gününden bahsederken o günün dehşetini tasvir eder. Çocuklar şaşkın şaşkın dinlerler. Nihayet hoca bunlardan birine hitaben der ki:

— Bir soracağın var mı?

— Şey, efendim, o gün okullar tatil edilecek mi?

TAYYAREDE KAVGA

— Merd bir adamsan çık dışarı., Kozumuzu orada paylaşalım!

"Fransız karikatürü.,

Yirmi Yaşındakilerin Şarkısı

Saçlarına güneş vurmuş,
Ondan mahzun badem ağacı.
Bir şarkıdır tutturmuşuz,
Ölmek kolay, yaşamak zor.

Yeni bir sevda peşinde,
Unutmuşuz dünyamızı.
Gece neymiş, yıldız neymiş?
Yağmur yağsın, güneş açsın..
Rüzgâr rüzgâr inilesin,
Defne dalı ümid yükü..
Kim farkında senden başka?
Olsa olsa badem ağacı.

En güzel çağ yirmi yaştır,
Herşey bu yaşta hoştur.
Beş kıt'ada at koştur,
Madem kanın deli deli..

Halbuki sen cephedesin,
Çakılmış gibi toprağa.
Bir kara düşünceksin ,
Saygın vardır bayrağa.

Canın sevişmek ister elbet,
Şarkı söylemek, coşmak ister.
Sarhoş olmalısın arada bir,
Sonra işin gücün olmalı.

Rahat etmeli insanlar,
Gökteki yıldızlar kadar.
Savaşsa.. yalnız bir defa olmalı,
Sonunda insan kurtulmalı!

İskender Fikret

FATURA

...nmış zenginlerimizden (D....) çok hesabidir. Baş... gördürdüğü bir iş he... ...emen yoktur. Mektupla... ...nakinede kendi yazar, o... ...ilini de kendi kullanır.

...nlerde arabası bozulmuş... ...yın bay (D...) kolları sı... eline İngiliz anahtarını... tamire girişti. Bir pazar... ...an akşama kadar uğraştı... ...de işin içinden çıkamadı. ...ki tamirciyi çağırmağa... ...r oldu. Adam şöyle bir... ...ve İngiliz anahtarile bir... ...u sıkıştırır sıkıştırmaz... çalıştı.

... faturayı çırağile gön... ...ğini söyliyerek gitti.

...onra gelen faturayı eline... ...ay (D...) beyninden vu... ...a döndü. Gözlerine ina... ...rdu: 30 lira çırağa,

...u ne rezalet! diye ba... Bir somun sıkıştırdı, u... ...ın 30 lira istiyor.

... topar fırlayan çırak al... şöyle bir fatura ile gel...

...un sıkıştırma	1 lira
...gi somunun sı... ...ması lâzım gel... ...bilme ücreti	29 lira
...ekün	30 Lira

...ni Yaşındakilerin Şarkısı

...na güneş vurmuş,
... mahzun badem ağacı.
...rkıdır tutturmuşuz,
... kolay, yaşamak zor.

...r sevda peşinde,
...uşuz dünyamızı,
...eymiş, yıldız neymiş?
...r yağsın, güneş açsın..
... rüzgâr inilesin,
...alı ümid yükü...
...rkında senden başka?
...a badem ağacı.

...el çağ yirmi yaştır,
... bu yaşta hoştur.
...ada at koştur,
... kanın deli deli..

... sen cephedesin,
...ş gibi toprağa.
...a düşüneceksin ,
... vardır bayrağa.

...sevişmek ister elbet,
...öylemek, coşmak ister.
... olmalısın arada bir,
...şin gücün olmalı.

...etmeli insanlar,
... yıldızlar kadar.
...... yalnız bir defa olmalı,
...a insan kurtulmalı!

İskender Fikret

MOLLA BEYİN BALDIZI

Yazan: Sermet Muhtar Alus

— TEFRİKA No. 30 —

Dünyadan haberi mi var? Dışardaki kalabalığın uğultunun farkında mı?

Veli ağa, kapı yoldaşı ağa, aşçı, çırağı meydanlarda yok. Gidişatın çapanoğluna varacağını sezmişler. Hiç biri efendilerinden memnun değil. (Genç, güzel karısı, fıstık gibi evlâdı varken çapkınlıktan hovardalıktan bıkıp usanmıyor. İnşallah bu gece yakalanır, belâsını bulur, dine imana getirirler) diyerek kimbilir nereye kaçmışlar; belki de Anadolu hisarındaki yalıda soluğu almışlardı

Seher, kapıyı açtı. Köse Emin eşikten girmişken geri çekildi:

Kaideyi, raconu bozmayalım. İmam efendi, muhtar efendiler, gelin, evvelâ siz girin, sonra da bizler...

40-50 kişi, hokkabaz Ortaköylü Yasefin oğlu, yardağı, Boyacıoğlu bile kafileye karışmış combur cemaat daldılar eve-

(Kurnaz kahpe zanparayı uzağa değil, sokak kapısının arkasına saklar. Herif dışardan gelmiş gibi, hurya edenlerin arasına karışır) diyen tecrübeli kurd, hemen kadının arkasını yokladı. Kantarlıları veriştirerek yüz ekşitti:

— Geçmişi kınalılar buraya saklanmamış...

İmam, muhtarlar, iki bekçi mahalleli sofaya çıktılar. Büyük odanın kapısı ardına kadar açık. Yatak çarşafının ipi kenardan sarkmış. Sazende beylerin kimi kanapenin üzerine serili, pofurduyor, kimi kafası divanda dayalı, mırıl mırıl nağmeler mırıldanıyor; kimi de pençereye abanık, kendinden geçmiş. Keman, kanun, tanbur, ney, tef köşede bucakta..

Köse Emin atıldı:

— Bu hışırların alayı piyasa çalgıcısı, Lonca esnafı galiba; hepsi külfelik. Zanpara ile kaltakları, ev sahibi deyyusu arayalım biz!

Yukarıda söyledik ya, Ayıboğan ayda mayda bir eve uğrar, mahallede kimse ile tanışmaz, en eskilerle bile selâmlaşmaz, konu komşu onu hiç sevmezler, iskelede miskelede görünce baş çevirirlerdi.

Kelkül bıyıklı bir zıpır öttü:

— Bakalım bir kerre; ihtimal zanpara bunların arasındadır. Emin ağabey!

— Çeneni kıs, çok konuşuyorsun. Bekçi Memiş dayı, sen bu odadan bir tarafa ayrılma; kımıldayanı ensesinden tut, metozuriya kalkışana sopayı yapıştır.

Dürnevin odasına girdiler. Kimseyi bulamadılar. Aceleyle konsolun çekmeleri iyi itilmemiş raflara, şişeler, tabaklar tıkılırken rakı, konyak, bira, mezeler yere dökülmüş; kokular ortalığı kaplamış.

Küfürler yağıyodu:

— Ölüsü kandilliler burada ziftlenmişler...

— Dinine, imanına yestehlediğim domuzlar salt pırnikla kalmamış; konyak, reçina, şarap bira da zıkkımlanmışlar...

— İsabet, fitil gibi iken tabakları kaldırıp kaçamazlar; kıskıvrak yakalarız topunu...

Bitişik odanın kapısını açan köse Emin, gürledi:

— Tuh Allah eelânızı versin!..

İmam, iki muhtar, dermanlıca ihtiyarlar, ağzı açıp gözü yummada:

— Hak tuh, utanmaz arlanmaz

— Yosma yamanmış, ilikmiş be!..

— Ötekini de yabana atma...

— Göz bebeğinin pırpırına üflediğimin hergelesi, ağzının tadını bilenlerdenmiş..

— İmam efendiii, male kı takse!....

— Ulan Badi Hüsnüh sulu cırtlaklığı bırak!.

— Gacolara aşina çıktım. Geçen yaz Kaymakdonduranda, sülün gibi bir hünkâr yaverinin biri sağında, biri solunda çorba rakı içiyor, şapur şupur meze alıp veriyorlardı. Devriye müdahale edince yaver bey zaptiyenin öyle bir marizine kaydı ki sorma...

İmam efendi, kuvvetli kuvvetli öksürerek, ağzını dolduran okkalı tükürüğü yere fırlatıp ayağile ezdikten sonra sert sert sordu:

— Nerde nabekâr? Hem pas bi haya?

Galibin nağrası üzerine evin önünde toplanan halk kapıyı yumruklamaya başlıyor..

(Roman resimlerinden)

karılar! Fasika, facire, rezile, habise mahlûkalar!

— Avuç açıp köprü üstünde dilenin! Sürüne sürüne geberin şıllıklar!

— Cifenizi, leşinizi kara toprak örter inşallah!

— Siz makuleleri toprağa gömmek, diri diri recmetmek farzdır.

Huriye seccadeye çökmüş, baş örtüsünü yüzüne sımsıkı sarmış; gözleri, burnu bile kapalı. Zavallının hıçkıra hıçkıra ağladığı vücudunun sarsıntısından, iç çekişlerinden belliydi.

Dürnev, yine yüzü gözü örtülü, ayakta, arkası dönük, hiç kıpırdamıyordu.

Kapının dışından çeneyi işleten işletene:

Çifte kumrularda ses pes yok..

— Hitabım size, cevap bekliyorum...

Berikilerde yine sükût...

— İnnallahe maassabirîn!. Ziyyü kıyafetinizden keenne mülsime olduğunuz bedihi. Ne dediğimi anlamıyor musunuz?

Muhtarı evvel sivrisinek gibi vızıldadı:

— Taifei muzaradan bulunmaları muhtemeldir. Merkumelerden bazılarının maşlah, çarşaf iktisasına cür'et ettikleri, güya müşteri avlamak için muhadderatı muhteremenmiz kılığına girdikleri nevardirden değildir. Binaenaleyh mezbureler de kokona olmasın!

Mısır püskülü bıyıklı, vişne çürüğü feali, yakası büzme mintanlı, şıbıdıklı bir omuzdaş lâfa karıştı:

— Sen ne satıyorsun efendi amca? Karşındakilerde kokona suratı var mı? İkindidenberi bahçedeyim ben. Orta oyunundaki zenneler vari, iki dirhem bir çekirdek, etekler elde; beller, davlombazlar ayan beyan, kırıta kırıta geldiler. Çadırın altında kadife kanapeye oturdular.

Kulak kabarttım, Türkçenin elenikasını, farisisini konuşuyorlardı. Yaldızlı kalıp sigaralarını fosur fosur tellendirdiler; şerbetleri içtiler; uşaklara temennahları çaktılar...

Pepe Nazmi, dilini tutamadı:

— Çü çü çüş! Hi hi hiristiyan karıları tü tt Türkçe bilmezi mi? Cı cı cıgara, içmez mi?

— Türkçe konuşur ama eşek arısı sokası dille (Kozaziyim, zanim, seni itçin oluyorum; bu salı geze gelezeksin?) gibi çetrefil çetrefil. Onlar cıgarayı başka türlü içer. Tablaya mablaya bastırmaz, yere atar. Kaçın kur'asıyız biz. Çiçeklide, Timonide, Yeniçarşıda, usta çıktık.

İmam efendi, gayet gazablı bakışlarla, bu sefer daha ziyade sertlendi:

— Allah Allah, çattık belâya! Karılar size söylüyorum, müslime misiniz değil mi, bildirin...

Dürnev, yüzünü döndürmeden, aksi aksi cevap verdi:

— Elhamdüdillâh müslümanız!'

Kalabalık birbirine giriyor:

— Ağzını topla, müslüman kadını böyle haltlar yemez, böyle kepazelikler etmez.

— Kâfirin dik âlâsısınız..

— Kefere kısmı kitabidir. Siz pütpresten, mecusiden eşedsiniz.

— Ne dinaet bu, ne mezellet, ne paçavralık!.. Sizde ırzın, namusun zerresi olaydı hicabınızdan şimdi yürekinize iner, canınız cehenneme giderdi.

— Şu şıllıkların, sokak süpürgelerinin ikisini de çiy çiy yiyeceğim geliyor.

— Karakolda görürsünüz siz..

— Beykoz karakolundan ba posta Zaptiye kapısını boylayın, deliğe tıkılın, asıl pirincin taşını o zaman ayıklayacaksınız..

— Gâvurduk, müslüman olduk; biz ettik, siz etmeyin diye eteklere, ayaklara kapanacaksınız ama çi fayda..

— Acemin Fatma gibi, Benli Hürmüz, Şaşı İfakat gibi sürgüne sürülmeniz de haritada yazılı.

— Ne yaparsanız nafile, geçti Bolunun (Bor) un pazarı. Bakalım eşeği Niğdeye mi süreceksiniz, Bayezit hamamına mı, mezarlık aralarına mı?

Kara yağız imam, öfkeli öfkeli solurken tıkalı burnundan ıslık gibi sesler çıkarak sordu:

— Nabekârla ayı nerede?

— ! ! !

— Sabır taşı gibi çattadak çatlayacağım yahu, söylesenize karılar...

Dürnev hışımla başını döndürdü:

— Bekâr kim, Ayı da kim oluyor?

HAYAT PAHALILIĞINA DAİR:

Dar Gelirliler Arasında:

— Pahalılıkla mücadeleye hız verebilmek için ne yapmalı?
— Bakanlara da bizim aldığımız kadar maaş vermeli!..

KAVGACILAR ARASINDA

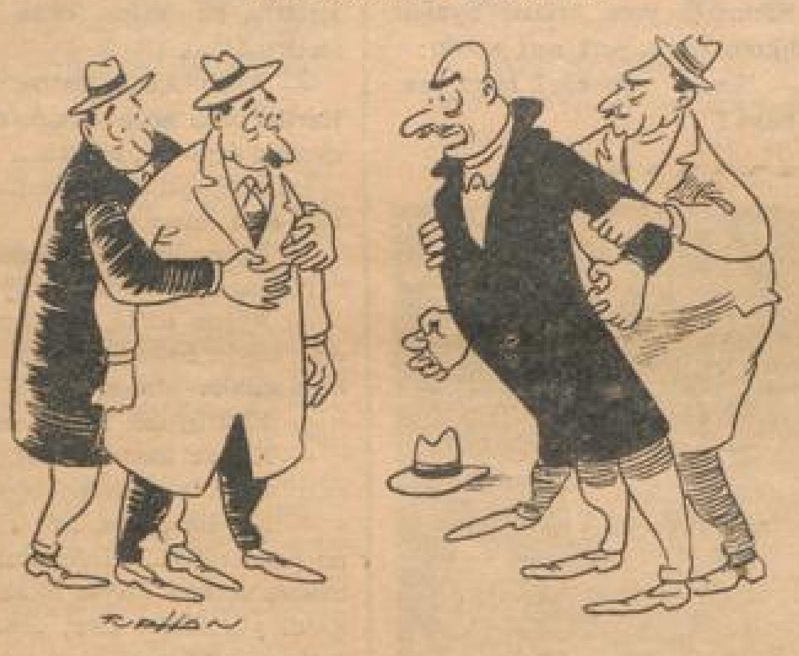

— Ulan!. Alimallah çiy çiy yerim seni!
— Aman! Yapar mı yapar.. Etin kilosu dört yüze!.

KÖPEKLER ARASINDA

— Nerede o eski günler!.. Bir tek çöp tenekesiyle karnımızı doyururduk!..

Bir dokun..

ÖFKELENDİLER!

Kulakları çınlasın, yakın tanıdığım bir zat vardır. Dostluğumuz eskidir. Dünyanın iyilik devirlerinde ufak tefek ayak işleri yapar, şikâyetli bir hayat geçirirdi.

İkinci cihan harbi içinde bir çok emsali misillû o da tüylendi, gömleği astarlandı, ensesi katmerlendi. Şimdi altı katlı bir apartımancığı, son modellerin büyük cinsinden bir de otomobilciği var. Çoğu defa şoförü yanına aturtur, direksiyonu kendisi kullanır.

Allah bağışlasın, biricik kızı da direksiyon meraklısıdır.

Yalnız yenge hanım, rüyada görür gibi nail oldukları servet kulesinin tepesinden balıklama daldığı 'lüks,, hayat ile otomobil sürmeyi telif edemediği için bu işe yanaşmadı. Aylığını tıkır tıkır alan şoför, sadece yenge hanımın gezintilerinde vazife görür.

Eksik olmasınlar, tüylenip katmerlendikten sonra da beni pek unutmadılar. Ara sıra — ağız ucu ile de olsa — hatır sormak iltifatından mahrum bırakmazlar!.

Geçen gün bu hatırşinas ahbaba rasladım.

— Yarın akşam beklerim, dedi. Misafirler davet ettik, bizim evde kokteyl vereceğiz. Yeni tanıştığım bir Amerikalının şerefine yapıyoruz bu işi. Seni de mutlaka beklerim.

Yemem, cebime koy kabilinden bir az nazlandıktan sonra söz verdim. Ertesi gün de matbaaya telefon etti. İsrar, ısrar üstüne.

Uzatmayalım efendim, akşam kalkıp gittim. Ev sahiplerile antrede karşılaştık, gülüştük.

Salonda misafirler haylice kalabalık. Hiç birini tanımıyorum. Herkes âlemine dalmış. Kimisi büfede kadeh tokuşturuyor, kimisi köşede çene yarıştırıyor. Bu vaziyette tanıştırma merasimi hepimiz için ağırca bir külfet olacak. Vaz geçtik, ben de sessizce büfeye sokuldum.

Çok geçmeden, sağdan soldan mütecessis nazarlar bana dikilmeğe başladı. Yakından, uzaktan hayran hayran bakışlar, yılışık tebessümler, baş eğerek, gerdan kırarak, bel bükerek selâmlar...

Yavaş yavaş, ev kedisi munisliğile sokulmağa başladılar. Bilhassa bayanlar etrafıma kümeleniyorlar, takdirkâr bakışlarla tepeden aşağı süzüyorlar, fısıldaşmalarını duyuyorum:

— Besbelli... kibarlık, asrilik yüzünden akıyor.

— Tabii değil mi ya? Bir de bizimkilere bak.

— Bırak Allah aşkına. Bizde böyle erkek ne gezer!

Kimden bahsediyorlar, anlayamıyorum..

Fısıltılar bir az daha yükseldi:

— Haydi, Türkân, az çok lâf edebilirsin sen. Konuş da şu adamla biz de tanışalım.

Narin yapılı bir hanım kız karşıma dikildi, yılıştı, yutkundu, sararıp morararak kekeledi. Şive bozuk belli ki İngilizce lâf etmeğe çalışıyor. Özür diledim:

— Affedersiniz efendim, [...]sef İngilizce bilmem.

Karşımdakinin kaşları [...] ağzı açık kaldı. Etraftan [...]

— Aa.. aa.. aa!..

Bakışıyoruz. Ben şaşk[...] şaşkın....

Kısa zamanda onların [...] küskünlüğe döndü, benim [...] bakışlarım karşısında d[...] küp yüz çevirdiler, yan[...] laştılar.

Bütün salon küstü bana[...] Mesele anlaşıldı. Beni, [...] len Amerikalı sanmışlar, [...] ler, ve Amerikalı olmadığ[...] yınca öfkelenmişler!

Amerikalı da gelmedi y[...] hibine telefon etmiş, rah[...] dığı için özür dilemiş.

Cemal [...]

Eski kazazede — (Y[...] güç olan ilk on senedir. Sonra alışırsı[...] [...]nsız karikatürü.,

Şikago Dö[...] Gecesi

Kış, gece mevsimi old[...]fta ya Taksim gazinosunda, ya Konak [...]a bir vilâyetin hemşerileri toplanır, m[...]kılarını söyler, mahalli oyunlarını oyn[...] vesilesi olan mahsullerini bol bol yerle[...] "Niğdenin elma gecesi,, "Giresunun fındı[...]eya "Denizlinin horoz gecesi,, gibi.

Geçenlerde Fransa[...]kago gecesi tertip edilmiş. Şikago gece[...] diye merak ettinizse, gözlerinizin önün[...]rile, sövüşlerile bir gangster filmini get[...]dir.

Parisin Viö Kolomb[...]sunun altındaki lokanta salonunda gece[...]ler her şeyi düşünmüşler, beş on kişi [...]oliine girecek, arada bir dövüş edecekler[...]afetinde olanlar da bunları tekme tokat[...], icabında tevkif edeceklermiş. Böyle bir [...] atmosfer içinde yaşamağa gelenler de [...]lar eğlenecekler[...]lermiş.

Gel gelelim iş umul[...] cereyan etmemiş. Sahte kavgalar göst[...]en, hakiki dövüşler olmuş. İşin en feci[...] tertip edenlerle tiyatronun müdiresi ve [...] arasında çıkan maraza olmuş. On beş [...] genişliği ve üç metre uzunluğu ola[...]rfakta gırtlak gırtlağa gelmişler. Gözl[...] dişi kırılanın saçı hasmının elinde k[...] hesabı yokmuş. O sırada mahallenin polis[...]a haber gitmiş. Nöbetçi polis komiseri [...] memur taktiği gibi vak'a mahalline [...]lt alta üst üste boğuşanlar bunları o gece[...]lanan yalancı polislerden zannetmişler; [...]anlarla dövüşe girişmişler. Neden sonra [...]lmuş ve geceyi tertip edenler, vazife e[...]lise taarruz suçundan mahkemeye veril[...]

O gece o toplantıda bu[...]ok memnun kalmışlar, ömürlerinde bu [...]eğlenmediklerini söylüyorlar.

İLAN

Saatini düş[...]ren birisi g[...]zeteye şöyle b[...] ilân verdi: "b[...]lanın adres[...] biliyorum. G[...] tirmezse po[...]se haber ve[...] ceğim.,,

İki gün son[...] gazetede şu [...] vap çıktı: "n[...] demli adresi[...] biliyorsun, [...] al!.,

ISSIZ A

Eski kazazede — (Ye güç olan ilk
on senedir. Sonra alışırsın
anız karikatürü,,

Şikago Dö Gecesi

Kış, gece mevsimi old fta ya Taksim
gazinosunda, ya Konak da bir vilâyetin
hemşerileri toplanır, rkılarını söyler,
mahallî oyunlarını oyn . vesilesi olan
mahsullerini bol bol yerle "Niğdenin elma
gecesi,, "Giresunun fındı veya "Denizlinin
horoz gecesi,, gibi.

Geçenlerde Fransad kago gecesi ter-
tip edilmiş. Şikago geces diye merak etti-
nizse, gözlerinizin önüne rile, sövüşlerile
bir gangster filmini getir dir.

Parisin Viö Kolomb unun altındaki
lokanta salonunda geceyi ler her şeyi dü-
şünmüşler, beş on kişi g oline girecek,
arada bir dövüş edecekler, afetinde olan-
lar da bunları tekme tokat k, icabında tev-
kif edeceklermiş. Böyle bir atmosfer için-
de yaşamağa gelenler de ar eğlenecek-
lermiş.

Gel gelelim iş umul cereyan etme-
miş. Sahte kavgalar göst en, hakiki dö-
vüşler olmuş. İşin en fecî tertip edenler-
le tiyatronun müdiresi ve arasında çıkan
maraza olmuş. On beş ö genişliği ve
üç metre uzunluğu olan fakta gırtlak
gırtlağa gelmişler. Gözü , dişi kırılanın
saçı hasmının elinde kal hesabı yokmuş.
O sırada mahallenin poli a haber gitmiş.
Nöbetçi polis komiseri p ç memur taktı-
ğı gibi vak'a mahalline lt alta üst üste
boğuşanlar bunları o gec lanan yalancı po-
lislerden zannetmişler; b nlarla dövüşe
girişmişler. Neden sonra lmış ve geceyi
tertip edenler, vazife e lise taarruz su-
çundan mahkemeye veri

O gece o toplantıda bu çok memnun kal-
mışlar, ömürlerinde bu eğlenmediklerini
söylüyorlar.

— Affedersiniz efendim
sef İngilizce bilmem.

Karşımdakinin kaşları
ağzı açık kaldı. Etraftan

— Aa.. aa.. aa!..

Bakışıyoruz. Ben şaşk
şaşkın....

Kısa zamanda onların
küskünlüğe döndü, benim
bakışlarım karşısında d
küp yüz çevirdiler, yanım
laştılar.

Bütün salon küstü bana
Mesele anlaşıldı. Beni,
len Amerikalı sanmışlar,
ler, ve Amerikalı olmadığı
yınca öfkelenmişler!

Amerikalı da gelmedi y
hibine telefon etmiş, ra
dığı için özür dilemiş.

Cemal

İLAN

Saatini düşü-
ren birisi ga-
zeteye şöyle bir
ilân verdi: "bu-
lanın adresini
biliyorum. Ge-
tirmezse poli-
se haber vere-
ceğim,,

İki gün sonra
gazetede şu ce-
vap çıktı: "ma-
demki adresimi
biliyorsun, gel
al!,,

GÜNLER GEÇERKEN

Garplı Terbiyesinde Hocamız: Film

"Yeni Sabah,, gaezetesinde beş, altı fotoğraf gördük: Kimi sakallı, kimi tüysüz bir takım genç erkekler bir takım genç kızlarla dans ediyor. Dans etmeyenler şu vaziyette: Erkekler sağlarına ve sollarına birer kız almış, kollarını bunlara sarmış, memnun ve mağrur resim çektiriyorlar.

Resimlerin ilk verdiği intiba dünyanın herhangi bir limanında, gemici uğrağı, meyhane bozuntusu izbe bir bardır; netekim öyle boğuntu yerler İstanbulda da vardır. Fakat gazeteden öğreniyoruz ki bizim bar sandığımız yerin barla, gazino ile, hele evle hiç münasebeti yokmuş. Galiba bir nevi mektep imiş!

İşi ne fazla uzatmak, ne de büyük hükümlere bağlamak niyetindeyim. Bir münasebetsizlik olmuş. O gibi münasebetsizliklere çeşitli yerlerde rastlamaktayız.

Sebebi ne ola? Ahlâk fesadı mı? Hepimiz, her aile ahlâksız olup çıktık mı? Hayır asıl sebep cahilliktir. Kadın serbest olduktan sonra bu serbestliğin hudutlarını, nereye kadar mesağ vereceğini, hangi noktadan ötesinin çirkinlik ve uygunsuzluk sayılacağını henüz öğrenmiş değiliz. Öğrenmeğe de çalışmıyoruz.

Serbest hayat ve eğlence örneklerile derslerini filimlerden alıyoruz. O filimler ki — şehrimizde bulunan bir Amerikan yıldızının dediği gibi — hiç bir memleketin hakiki hayat tarzını aksettiremez. Daima mübalâğalıdır ve "daha çok tesirli görünmesi,, gayesile daima şişirilmiştir.

Bizim serbest ve Garplı hayat kılavuzumuz filim olduktan sonra artık ne beklenebilir? Asıl acıklı cihet şudur ki yeni nesil ailenin yalnız çocukları değil, ana babaları da filim terbiye ve görgüsünün yetiştirmesi, sinema mektebi mezunudurlar. Aile terbiyesi yerini filimler almıştır.

Filim ki en ciddî, vesikalarla malûm ve meşhur bir tarihi vak'ayı bile çok defa tanınmıyacak hale sokmakta, bazan da rezil etmekte birebirdir. Filimler ne dünü, ne bugünü, oldukları gibi yaşatabilirler. Zirzopluk tuzu ve biberi katılmadan filimlerin yutulamıyacağı kanaati sinemacılığa hâkimdir.

İşte, yukarıda bahsi geçen danslı çay hâdisesinde en büyük âmil filimlerin aile kızlarına gemicilerle bu kabil münasebetler hususunda cevaz vermesidir. Fetvayı filimden almışlardır.

Filvaki Amerikada aile kızları harp sırasında ve harp zamanına münhasır olmak üzere cepheye giden veya cepheden dönen askerlere karşı çok mültefit davrandılar. Şu var ki onlar evvela kendi askerleriydi; sonra filimlerde seyrettirildiği kadar da taşkınlıklar yapıldığı şüpheliydi.

Hocamız filimler oldukça Garplı terbiyesinde cahil kalacağımıza ve münasebetsizce işler yapmakta devam edeceğimize şüphe olmasın.

R. H. K.

GELDİM!..

Sevda bağının güllerini dirmeğe geldim;..
Sinemdeki en hisli teli germeğe geldim...
Çılgınlığım, âşıklığım üstümde, bu akşam
Bir gözleri ahuya gönül vermeğe geldim!..

Necdet ATILGAN

İstanbuldan Çizgiler

Ayniyle Vaki

Dolmabahçede, yontma taştan değil, kesme camdan yapılmış, narin bir stadımız var. Göstermelik bir eser. Cidden şık ve zariftir. Yuvarlak, ince kenarlı uzun sütunlu, göz alıcı, cici bir şeydir. Bir piyale gibi kaldır, götür dudaklarına, içindeki yeşil sahayı bir yudumda içiver!

* * *

Bir de maç günü olmaz mı? İstanbul halkı onun beton duvarları etrafında döner, kıvranır. Günahlarının bütün azabını bu kıyamet gününde bol bol çeker. İçerisi çoktan dolmuştur. Gişeler kapanmıştır, turnikeler dönmez. Fakat ümit sönmez. Kalabalık oraya buraya akar, demir parmaklıklara çarpar, geriye itilir. Kara borsacıların etrafında anaforlar teşkil ederek kaynaşır. Fakat yapacak hiç bir şey yoktur. Stadyumun duvarlarından ahali nerdeyse taşıp dökülecek. Civar tepeler dahi lebaleptir. Atlı polisler, motosikletler, taksiler, simitçiler, her tip, her çeşit insan burada bugün.. Bu gürültü ve uğultu arasında, çok alçaktan bir tayyarenin başınız üstünden sessizce geçtiğini görürsünüz.

* * *

Maçla beraber kütle halinde bağırmalar, çağırmalar da başladı. İlk defa düşündüm: Maçların son senelerde bu kadar kalabalığı çekmesinin bir sebebi de, vatandaşın dilediği gibi bağırmasına stadyumun müsait bir yer oluşu muydu acaba? Her hafta artan pahalılığı sükûnet ve tevekkülle karşılayan bir İstanbullu, her şeyden evvel bağırmak, haykırmak ihtiyacındadır. Caddede bunu yapsa adama deli derler. Halbuki stadyumda istediği kadar (Yuh!...) çekebili, bağırabilir. Böylelikle gergin âsâbı yorulur, ruhu sükûnet bulur. Bu deşarj, psikolojik bir şifa yerine geçer. Binaenaleyh stadyumu müdavimlerine maç hastası değil, stadyuma bir nevi sinir tedavi yeri demek belki daha doğru olur.

Kafamdan buna benzer düşünceler geçerken, bir taraftan da maçı seyrediyordum. Bir aralık, yanımda, alık alık oyunu seyreden iki kişiye gözlerim takıldı. Bunlar su katılmamış birer Hacı ağa idi. Kalabalığa karışıp merak saikasiyle buraya girdikleri yüzlerindeki manasızlıktan gayet açık surette okunuyordu. Yanımda keşfettiğim bu komedi tablosuna dönüp ara sıra bakmamak kabil olmuyordu. Bir defasında, onlardan biri, ışıltılı gözleriyle gözlerimi yakaladı. Bir şey söylemek mecburiyetinde idim:

— Nasıl maç güzel oluyor mu?

— Oluyor emme, yirmi iki kişi bir saattenberi hâlâ topu patlatamadılar!..

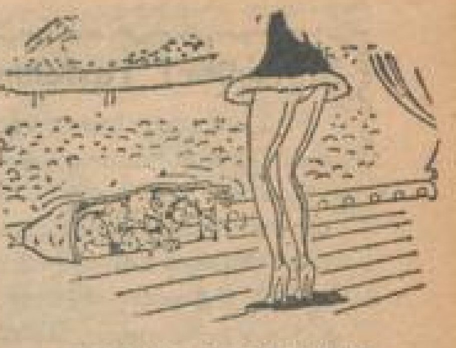

YAZISIZ KARIKATÜR

"Ecnebi karikatürü

Ne Diyecekler?

Büyük orta oyunu üstadı rahmetli Kavuklu Hamdi. Nezahet, zarafet ve ileri görüşlülüğile meşhurdu. Devrin padişahı tarafından kendisine (zuhuri kulu) imtiyazı verildiği gibi saraya da alınmış ve Herkes tarafından sevilmişti.

Bir gün, devrin Adliye Nazırı bulunan Abdurrahman Şeref paşanın konağında orta oyunu aynatıyordu. Pişekâr Tosun efendi, söz gelişi Kavuklu Hamdiye sormuştu:

— Kuzum Hamdı, koyunun bulunmadığı yerde keçiye ne derler?

Hamdi, bu suale verilecek cevabı ve onun doğuracağı tehlikeli neticeyi bir anda kestirdi ve dedi ki:

— Ne diyecekler Tosuncuğum? Gene keçi derler!

Fransada İyi Günlere Doğru

Fransada ucuzluk başlamış. Şimdi yüzde 35 nisbetinde olan ucuzluğun yarın yüzde 50 yi bulması muhakkak sayılıyormuş. Bundan bahseden (AKŞAM), ucuzluğa bir misal olarak şunu da yazıyor:

"Parisin on iki yerinde şubesi bulunan bir gözlük müessesesi gözlüğe ihtiyacı olanlara, gözlerini mütehassıs bir hekime muayene ettirerek çerçevesi, iki camı, bir kutusu ile birlikte 675 frank'a, yani 675 kuruşa gözlük veriyor.,,

Birde bizdeki hesaba bakalım: 10 lira hekime, 16 lira camlarla çerçeveye, 1 buçuk lira kutusuna.. ede: 27 buçuk lira! Yani Fransada dört muayene ve dört gözlük pahasına burada bir muayene ve bir gözlük!

Göz çıkartan bir fark! Zaten bu haberleri okurken öfkeden gözlüklerimiz burnumuzdan düşüyor, gıbtadan gözlerimiz kararıyor.

Bayanlar! Yaşlanmaktan Korkmayın!.

Yaşlanmış, hışırlanmış bayanların gözleri aydın! Genç görünmek, erkeklerin gözlerini üzerlerine çekmek için bin bir külfete katlanmağa, güzellik cerrahının neşteri altına yatarak, hattâ hayatını tehlikeye koymağa lüzum yok artık. En büyük dertlere çare bulunmuş; en derin üzüntü kaynakları kurutulmuş. Bu ne imiş? diyeceksiniz elbet. Hepiniz bilirsiniz ki, kadın yaşlanmağa başladı mı, ilk önce göğsün şekli bozulur; sonra bunlar havası kaçmış balon gibi pörsür; daha sonra da askerlerin ekmek torbası gibi sarkar. Hikâye meşhurdur:

Kadının biri dünyasından bezmiş; hayatına son vermek istemiş. Fakat; bunu lâyıkile becerememekten korkuyormuş. Düşünmüş, taşınmış bir an içinde ölebilmek için bir çare bulmuş. Ahbaplarından olan bir doktora giderek "doktorcuğum, demiş, insan yapısına karşı bende son zamanlarda bir merak uyandı. Kalb vücudun hangi noktasındadır?„ Doktor, en basit bir anatomi bilgisi olmayan bu kadına anlayacağı bir dille cevap vermiş: "memenin ucunun tam iki parmak altındadır.„ Kadın eve koşmuş kocasının tabancasını aldığı gibi doktorun işaret ettiği noktaya dayayarak ateş etmiş. Bir traka, sonra bir feryad duyulmuş. Diz kapağından vurulan kadıncağız yerde debelenip dururken imdadına koşmuşlar.

İşte, insafsız zaman bütün kadınları bu hayatından bıkan bayana benzetir. Fakat, yeni bir icat bütün endişeleri dağıtmış. Gelen haberlere göre, şimdi bütün Parisi alt üst eden yeni bir usül göğüslerin bu löpür löpür halini tarihe maletmiş. Amerikada icadedilen bu nesnenin fenni ismi "Seks apel eki„ imiş; halk arasında buna "takma meme„ deniyormuş. Selüloz ile kauçuk halitasından imal edilen bu "letâfet ekleri„ nin bütün canlılığı ile dim dik duran bir genç kız göğsünden farkı yokmuş. Bunu piyasaya çıkaran bir Fransız moda müessesesi şöyle bir satış şekline baş vurmuş: mayolu yedi, sekiz dilber müşterilerin huzuruna çıkıyor ve göğüslerini bir ticaret metaı gibi arzediyorlarmış. Ziyaretçiler bunları sıkıyor, mıncıklıyor ve letâfet eklerine hayran olarak, hemen hemen hepsi ayni mütalâada bulunuyorlarmış: "bu derece tabii olur!„ Bu müessese bir hafta içinde binlerce letafet eki satmış. Fakat, işin garip tarafı, bu mağazaya gelenlerin yüzde seksenini erkekler teşkil ediyormuş.

Yine, bu işlerle uğraşan bir firma, göğsünün güzelliğile nam almış olan bir sinema artistile anlaşmış ve memelerinin kalıbını alarak bu şekilde beş yüz bin tane letâfet eki yaparak satışa çıkarmış. Şimdi bunlar harıl harıl kapışılıyormuş.

Amerikalılar bu işde daha ileri giderek "zifaf geceliği„ adını verdikleri bir entari yapmışlar. Göğüs kısmında letâfet ekleri bulunan bu gecelik her Amerikalı gelinin çeyizi arasında bulunuyormuş.

Bu letâfet eklerinin İstanbul vapuru yolcularının valizlerile memleketimize gelmesi ve ateş pahasına bir fiatla el altından piyasaya çıkması gün meselesidir ya!!...

Çeviren: T. TUNA

TEMİZLİK

— Anneceee! Mavi çoraplarımı çamaşır yıkama makinesinde bırakmıştım!..

"Ecnebi karikatürü

MÜKEMMEL DOKTOR

Doktor hastaya — Bu sizin rahatsızlığınız âdi bir soğuk algınlığı ve bunun için henüz hiç bir tedavi bilinmiyor.. Fakat neşenizi bozmayın, Zatürreeye dönebilir... Biz o zaman ne yaapcağımızı biliriz!..

"Ecnebi karikatürü

Heykeli Dikilen Köpek

Dünyada heykeli dikilenlerin acaba yüzde kaçı buna hak kazanmışlardır? Tarihin ilk çağlarından bugüne kadar, taş ve tunç halinde, hatıraları ebediyete intikal ettirilen eşhasın dünyada bulundukları zamana ait muhasebelerini yaptığımız zaman, ekseriyetinin giderler hanelerinde binlerce insanın kanı, milyonlarca yetim ve dulun göz yaşı vardır. Bugün ayakta duran bütün hükümdarların heykelleri daima bir tecavüzün sembolü değil midir? Fakat buna karşılık, cemiyete faydası dokunmuş olanların da heykelleri vardır ki, asıl bunlar ebediyete intikale hak kazanırlar.

Geçenlerde Amerikada Nom şehrinde büyük bir merasimle bir köpek heykeli dikilmiş. Bu kahraman hayvan bundan tam on altı yıl önce Alaskadaki bir kasabanın halkını mutlak bir ölümden kurtarmış. O yıl Amerikanın şimalinde korkunç bir kış hüküm sürmüş. Bütün yollar tıkanmış, kasabaların şehirlerin hariçle bütün alâkası kesilmiş. Bu âfet kâfi değilmiş gibi, birde tifüs salgını başlamaz mı? Kasabanın doktoru elindeki mahdut miktarda serumu kullanmış ve bitince elleri böğründe kalmış. Kasaba halkı kendilerini tehdit eden bu korkunç tehlikeden nasıl çıkacaklarını düşünürlerken, içlerinden birinin aklına komşusunun köpeği gelmiş. Senbernar cinsi olan bu hayvan akıllı ve çok cesur imiş. Halk en yakın şehre bununla imdat mektubu yollamağa karar vermiş. Köpeğin sahibi lâzımgelen talimatı vermiş ve kasabanın dışına doğru salıvermiş. Hayvan karlara dalarak gözden kaybolmuş.

Dört gün sonra, köpek boynunda ağzı kilitli bir sepetle çıkagelmiş. Kapak açıldığı zaman içinde yüzlerce tifüs serumu çıkmış ve kasaba halkı mutlak bir ölümden bu şekilde kurtulmuş.

Şimdi, Nam'un kadirşinas halkı bu köpeğin hatırasını ebediyen yaşatmak üzere bir heykelini dikmişler..

MAYMUN KARŞISINDA

Birinci köpek — İnsana benzediğini söyleyelim mi?

İkinci köpek — Sakın ha! Belki canını sıkarız.

"Fransız karikatürü"

SIR MAHKUMİYET

Şikagoda David Kelly isminde bir adam, çocuğunu dövdüğü için babalık haklarından mahrum edilmiştir.

Yüz Yıl Yaşamanın Sırrı

Şu dünya çok garip şey vesselâm! Akıllı oldunuz, zekânızı kullanarak işinizi yoluna koydunuz mu; sizi kimse çekemez. Vururlar belinize tekmeyi!

Cenubi Afrikanın Kaptaon şehrinde oturan Van Ridur adında bir akılı evvel kolay, rahat yaşamanın sırrını bulmuş. Gazetelere şöyle bir ilân vermiş: "Yüz yıl yaşamanın sırrını öğrenmek isterseniz, filân adrese on lira gönderiniz!„ Aradan üç gün geçmeden adama para yağmaya başlar. Oh! İş tıkırındadır. Fakat, günün birinde iş çatallaşır, ferah ve fahur hayatı sona erer. Polis yakasına yapışmış doğru mahkeme huzuruna çıkarmıştır. Bir celsede iş derlenir toplanır ve bu zeki, ferasetli adamcağız dolandırıcılık suçundan sekiz ay hapse mahkûm olur.

Halbuki, bu adam kendisine para yollayanlara bir de cevap yollamış. Mahkemeyi tatmin etmeyen tavsiye şu imiş: "yüz sene yaşama sırrına, yüz yıl yaşamakla vakıf olursunuz!„

Verilen bu cezada haksızlık yok mu dersiniz?

BİR MODEL AİLE

Fransanın Grenbl şehri ceza mahkemesi sonderece meraklı bir dâvanın kararını ver-
miş. Bir kız babası ve beş torun sahibi olan Matya isimli bir adamcağız işlediği suç-
ların hesabını vermek üzere mahkeme huzuruna çıkarılmış.

Yirmi beş yıl önce karısı deliren Matya komşularından bir kadınla yaşamağa başla-
mış ve bundan bir çocuğu olmuş. İzabel adını koydukları bu kız on üç yaşına geldiği sı-
ra adamın gözine fena görünmeğe başlamış ve olan olmuş. Kendi kızı İzabelden de beş
çocuğu veya torunu olmuş. Çocukların veya torunların büyüğü Eleneor on dört yaşına
bastığı zaman Matyanın gözine fena halde batmış ve hem kızı, hem karısı olan İzabel'in
o yaşlarını hatırlatmış. Hassas adam taş gibi duracak değil a! Eleneor'un da dünya evine
girmesi lâzım geldiğine göre, bu işe en lâyık kendisini görmüş, bu suretle çocuklarının
veya torunlarının eniştesi olmuş.

Bu durum kim bilir daha ne kadar sürüp gidecekmiş. Günün birinde İzabel'in ba-
bası veya kocası veya damadı hakkında ağzından lâf kaçırması polisin nazarı dikkati-
ni celbetmiş ve adam yaka paça mahkemeye sürüklenmiş.

Matya mahkemeye gelmiş, gelmiş ama; yanında bir de yaman avukat bulunuyormuş.
Müdafaasını aynen şöyle yapmış: "Sayın yargıçlar! demiş. Siz müekkilimi mah-
kûm edemezsiniz. Nesebi sahih olmayan bu çocukları tanımadığına göre, onu hiç bir ka-
nun mahkûm edemez.,,

Kanun adamları düşünmüşler, taşınmışlar ve ancak Matyayı gayri reşid çocukları
iğfalden altı aya mahkûm edebilmişler.

Kadın — Bana olan aşkını müziksiz ilân edemez misin?

"Ecnebi karikatürü"

KISA HİKÂYE

SAADET

(Geçen Sayıdan Devam)

— Vay, Baltier!

Arkasında pek de yabancı gelmeyen bir sesle ismi söylenince, Mösyö Baltier, Lemole döndü. Uzun boylu, güneşten yanmış zayıf bir gençle karşılaştı.

— A! Şoköz. Demek artık Paris'e döndün?

— Evet azizim. Vahşiler arasında beş sene geçirdikten sonra, hemde hakiki vahşiler... Dün geldim.

— Tabii artık burada büsbütün kalıp yerleşirsin?

— Büsbütün kalmaya pek niyetim yok ama, bir kaç ay buradayım. Parisi, eğlence yerlerini, arkadaşları, hepsini görmek istiyorum... Daha dün geldiğim için hiç kimseyi görmedim...

Eğer acele işin yoksa, bir kahveye girip oturalım, bana bir az havadis verirsin... Her halde sen yine eskisi gibi sâkin ticaretinle meşgul, rahat rahat yaşıyorsundur... Rahat, paralı bir hayat...

"M. Baltier, kendi kendine: galiba evlendiğimi duymamış, dedi.,,

Bir kahveye girdiler çaylarını ısmarlayıp sigaralarını yaktıktan sonra, seyyah, tekrar söze başladı:

— Tekrar Paris'te bulunmaktan ne kadar memnun olduğumu bile mezsin... Bütün arkadaşları, tanıdıkları görmek çok zevkli olacak... Tissieler acaba nihayet boşandılar mı? Ya küçük Şalüzarlar, tabii evlenmişlerdir?

Acaba Levbersonlar yine eskisi gibi evlerine bir sürü acaip insanlar dolduruyorlar mı? Ha sahi sen galiba onları tanımazsın?

— Tanırım, daha doğrusu sen gittikten bir kaç ay sonra evlerine ilk defa gitmiştim, hattâ...

"Hattâ orada tanıştığım bir genç kızla evlendim.,, Diyecekti, fakat Şoköz onun konuşmasına fırsat vermeden devam etti;

— O evde ne çok eğlendiğimi tahmin edemezsin, ressam Patagon'u görmüşsündür, ya fal bakan Cenubi Amerikalı kadın? Senegalli üç dansöz de vardı. Madam Lober Ansan'ın kardeşi Rober Hemi tekrar evlendi mi? Ya teyze zâdeleri İzabel Lomele aradığı gibi bir koca bulabildi mi acaba? Çok tuhaf bir kızdı! Silik bir koca arıyordu. Ona göre bütün tanıştığı gençler çok zeki, veya kâfi derecede silik değillerdi. Bizimle evlen, diye şakalaşırdık. Hepimizi karşısına sıra ile dizer şunları söylerdi: "Hepiniz de ayrı ayrı hoş çocuklarsınız ama, bana göre değil. Sizler fazla zeki, sağlam iradeli, hususiyetleri olan insanlarsınız. Ben istediğim erkeği bulmadan evlenmem, yani evlendiğim adam tamamen sönük, silik, iradesiz, şahsiyetsiz olmalı. Benim gibi bir kadın en küçük münakaşayı en ufak itaatsizliği, kabul edemez. Tamamen serbest kalmak isterim... Fena bir şey yapmak için değil... Zira kendime verdiğim kıymet pek büyüktür... Yalnız bütün arzularımı kimseye izahat vermek mecburiyetinde olmadan yerine getirmek için evli olmam lâzım. Kavgadan, münakaşadan katiyyen hoşlanmam.,, Acaba İzabel aradığı adamı bulabildi mi?"

Mösyö Baltier, Lemole, Şoköz'ün lâfını kesmek cesaretini gösterememişti. Suallerine de cevap vermiyerek birisiyle randevusu olduğunu söyliyerek ayrıldı.

Kahveden uzaklaşırken düşünüyordu. İzabel'in kendisinde bulduğu meziyetin cinsini şimdi anlamıştı. Bu meziyet hiç de iftihar edilecek gururlanılacak cinsten değildi, hattâ bilâkis... Fakat, bir şey daha öğrenerek içi rahatlamıştı. Olduğu gibi kalıp sakin hayatına korkusuzca devam edebilirdi, zira eskiden zannettiği gibi, karısının ondan hiç bir beklediği yoktu. Beklediği bir şahsiyet olmaması daima sönük kalmasıydı... Artık hiç bir şeye teşebbüs etmesine lüzum yoktu. Kafasını yormadan daima sönük kalarak muhteşem İzabelin gölgesinde yaşayabilirdi.

Fatma KARAY

Kalplerin dostu bir profesör Dr. Muzaffer Şevki Yener

Ebelerin Katili Doktorlar

Fransız ebeleri mevcudiyetlerini korumak için doktorlara karşı savaşa girişmişler.. Her yerde toplantılar tertip ediyor, nutuklar veriyor, beyannameler dağıtıyorlarmış.

Ebeliği Yaşatma Kurumunun neşrettiği rakamlara göre, elli yılda ebelerin miktarı 13665 den 11286 ya düşmüş. Doktorların miktarı ise, 13412 den 25663 e çıkmış.

Ebeler, san'atımızın kaatili doktorlara ölüm! diye bağrıyorlarmış.

Cenaze Arkasından

Meşhur İngiliz muharriri H. G. Wells, Henley ismindeki şair arkadaşile gençliğinde haftalık bir mecmua tesis eder. Gazete rağbet görmez; pek az abone yazarlar.

Bir gün idarehanenin pençeresi önünde durup dışarıya bakarlarken bir cenaze alayının geçtiğini görürler. Şair Henley içini çeker, derki:

— Sakın bu cenaze bizim abonelerden biri olmasın!

KIZIL PERDE ARKASINDAN BİR FIKRA:

Bir Macar Talebesinin Cevabı

Kızıl hâkimiyet altında bulunan Budapeştede, bir gün, bir mektep hocası on yaşında Istvan isminde bir talebeye, İçinde bir tabii ibareyi havi bulunan bir cümle teşkil etmesini sordu. Istvan: (Bizim kedimizin on yavrusu olmuştu) dedi, (ki onların her biri komünistti!)

Muallim: (fevkalâde değil. mükemmel. Gelecek hafta hükûmet müfettişleri mektebimizi ziyaret ettikleri zaman yine böyle güzel hareket et!)

Müteakip hafta muallim, güzide talebesine ayni suali sordu. Istvan: (Bizim kedimizin,) diye yumuşak bir sesle başladı, (on yavrusu olmuştu ki onların hepsi sosyal - demokratti!)

Yüzü kıp kırmızı kesilen hoca: (İstvan!..) diye bağırdı, (bu saçma bir şeydir. Çünkü geçen hafta kedi yavrularının hepsinin komünist olduklarını söylemiştin!.)

Istvan: (Biliyorum, dedi, fakat onların gözleri o zamandanberi açılmış bulunuyor!)

Menfaatinizi korumak isiyorsanız AYDEDE ye ilân veriniz çünkü: AYDEDE de çıkan ilânların ömrü bir günlük değildir.

AYDEDE

SİYASİ HOŞSOHBET GAZETE

ABONE ŞARTLARI

6 Aylık	Memleket içi	7.5	Lira
»	Memleket dışı	12	»
1 Senelik	Memleket içi	14	»
»	Memleket dışı	21	»

DENTOSİL

Diş Macunu

Az mikdarı bile köpürür, dişlerinizi parlatır, çürümekten korur.

HAKİKİ ASPİRİN

tozundan yapılmış

APİRİN

komprimeleri

SAFASPİRİN

HAYAL OLMUŞ HAKİKATLER

(Evvel zaman içinde) serlevhalı yazıların muharriri arkadaşımız Semih Mümtaz'ın **Hayal olmuş Hakikatler** isimli kitabı Beyoğlunda Haşet ve Saray kütüphanelerinde dahi satılmaktadır.

Türkiyenin En Büyük Kadın Gazetesi

Hanımeli

NİSAN SAYISI ÇIKTI
Seçme Türk Motifleri müsabakası Devam Ediyor

Bu sayıda, Amerikalı moda hâkimi Bayan Tina'nın Şark modası hakkındaki fikirleri.

* * *

— İlkbahar modası
— 1001 çeşit bahar şapkaları.
— Yavruların bahar elbisesi
— El, ev, yün işleri
— Bilgi ve çiçek dersleri
— Yastık örtü ve yaka modelleri
— Etekleriniz nasıl olmalıdır?
— Nişanlınız sizi seviyor mu?
— Eskilerden yeni yapmak.
— Randevunuzda pot kırmayınız
— Bir kadının dış görünüşü, iç görünüşü
— Hikâye, roman, fıkra, karikatür

Güzel sözler, şiirler, cevaplar

Çok resimli, çok renkli 40 sayfa 50 kş.

İstanbul TAN Matbaası

BABA ÖĞÜTLERİ:

SAYIN BAYAN!..

Sayın Bayan!.. Çok gezen, çok şey öğrenir.. derler,
Bunun için insanlar hep seyahat ederler!...
Sizin de kalbinizde bu öyle bir emel ki,
Dersiniz: Avrupada ben de gezerim belki!

Fakat o memleketin dilini bilmezseniz,
Bir şey anlayamazsınız gece gündüz gezseniz.
Bir lisan öğreniniz evde eziyetsizce:
Meselâ Fransızca, veyahut İngilizce.

Bir LİNGUAFON alınız.. hem ucuz, hem kolaydır;
Vereceğiniz emek ancak bir iki aydır.
Böyle dil öğrenince en cüz'î bir paraya,
İster Parise gidin, isterse Londraya.

Emsalsiz renkleriyle duvarları kadife güzelliğinde tezyin eder.

Tel. 40046
Galata Fermeneciler 48.

Evler, Bürolar, Hastahaneler, Mektepler için yağlı boyadan üstün BADANADAN KOLAY ve UCUZDUR.

BİR KİLOSU BİR ODAYI BOYAMAĞA KÂFİDİR. Boyacılardan dikkatle SABİT LUX markasını isteyiniz.

TİCARET OFİSİ

Kalay - levha teneke - Çuval ve Kanaviçe ithalâtı ve tanzim satışları

1947 mahsulü takaslı fındık ihracatı

Ankara ve İstanbul şehirleri kasaplık et piyasalarında tanzimci müdahale satışları

Merkezi: İstanbul, Bahçekapı Valde Han, Kat 5

Telefon No: 24234 - 24235 - 24236

Telgraf adresi: TARFO - İstanbul

Ankara: Ankara Bürosu Müdürlüğü

Yenişehir Kızıl Irmak Caddesi Neptün Apartımanı Telefon No. 23048

İzmir: Satış Şefliği, Atatürk Caddesi No. 4 Telefon No. 3750

Dr. HAFIZ CEMAL
LOKMAN HEKİM
Dahiliye mütehassısı İstanbul Divanyolu No. 104

FATİHTE

Dahiliye Mütehassısı
Dr. Orhan Birman

Her gün 13 den sonra hastalarını kabul eder.

Tel. No. 23587 — Ev 82705

SEN - BEN

Kokusundan çekindiğiniz şeyi yemek için size cesaret veren tek müstahzar. Depo: TÜRKİYE Eczanesi - İstanbul Ankara Caddesi No. 88 Tel: 23475

MATEMATİK DERSLERİ

Emekli deniz albayı, Üniversiteden ehliyetli birinci sınıf askeri öğretmen Talât Parlar aileler nezdinde veya Pendikte kendi evinde ders vermeğe başlamıştır.

Adres: Sayan bağları - No. 6 (Pendik)

Sahibi: F. KARAY

Yazı işlerini fiilen idare eden: Cemal Refik Delibaş

İdare yeri: Ankara Caddesi 98/2 İstanbul

Dizildiği yer: Murad KERMAN Mürettiphanesi

Basıldığı yer: TAN Matbaası

T. C.
ZİRAAT BANKASI

1949 İKRAMİYE TUTARINI 300.000 Liraya yükseltmiştir.

4 ÇEKİLİŞİN HER BİRİNDE

25.000
10.000
5.000 Liralık

İkramiyelerden başka 1000 lira ile 50 lira arasında 461 muhtelif ikramiye vardır. Şansınız yardım ederse istediğiniz yerde, istediğiniz EVİ, ARSAYI, TARLAYI, EŞYAYI alabilirsiniz.

ÇEKİLİŞLER:

28 Şubat - 30 Mayıs

31 Ağustos - 30 Aralık

İkramiyelerden faydalanmak için çekilişlerden bir ay evvel Vadesiz Tasarruf hesabında 100 lirası bulunmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesaplarında 100 liradan fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

Çocuk Ansiklopedisi

Türkiyenin yalnız bütün çocuklarını değil hattâ bütün büyüklerini de ilgilendirir.

***

Bütün dünyanın bilgileri herkesin anlıyacağı tarzda sade olarak yazılmıştır.

***

Dikkati çeken büyük ve çeşitli resimlerle 2 Büyük Cilt, 1448 sayfa, 1783 Resim, 218 Mevzu

Fiyatı 15 Liradır.

İstanbul TAN Matbaası